

MIRANDEREN ERREAKZIO POLITIKOA

Mirandek uste du, egiazko gizona, benetan gizon dena, borrokari eta agintekoia dela, gogorra, nagusi nahia, berekoia eta atsegalea. Hori da paganoen giza legea.

Errukia, gaixoaren eta ahulagoaren maitasuna, begirunea, gizonaren bizioak dira. Antinaturalak. Judu-kristaukeriak.

Errespetuan eta gizon guztia berdina diren ustean oinarritzen diren sistimak, ahuleriaren sistimak eta naturaren kontrariak iruditzen zaizkio: hala nola demokrazia eta sozialismoa.

MIRANDE ETA EUSKAL HERRIAREN ARIMA

Mirandek deseginda ikusten du Euskal Herria. Zergatik? Ez garelako gizonak. Ez garelako euskaldunak.

Kristauak gara eta demokratik gara eta hori da gure dejenerazioa. Bakezale eta demokrata eta eskrupulutsu garelako, Espainiak eta Frantziak nahi dutena egiten dute gurekin.

Aintzinako euskalduna ez zen kristaua eta ez demokrata. Eta eraso guztiei buru egin ahal izan zien. Ez zelako beldur etsaiek ausartki garbitzeko eta odola beldur gabe isurtzeko eta edozein prezioan gerra egiteko.

Aintzinako euskalduna "enda sentho azkarra" zen. Gogorra. Buru zutia. Gerraria. Orduan ez zuen inork zapaltzen. Baina Elizak, "otso ginelarik, bildots egin gaitu". Eta, gero, geure buruok defendatzeko ere inkapaz gara.

Berriz ere "gure herriaren arima" irabazi behar dugu: "euskaldun zaharren gogo basa, borthitz eta handia", etsaiei nagusitzeko. Alfer-alferrik da: jai daukagu, demokrata gisa edo kristau gisa joka nahi dezagun artean; moralitasunaz preokupaturik, beti ere "zintzo eta zuzen" jokatu nahi dugun artean. Ahaztu moralak eta gizon gisa jokatu beharko dugu: "Sort-herriaren etsaiak/denak eho ditzagun" (hil ditzagun).

MIRANDE ETA SOZIALISMOA

Esanak esan —halegia, sozialismo “zientifiko” hutsa nahi omen duten horiek nahi dezate-na esan— sozialismoak beti aukera antropologiko bat suposatzen du aurretik: gizon guztiak berdinak direla; areago, anaiak eta elkarri begiratu beharrezkoak direla. Bestela, onen-onenean, “otso taldeko sozialismora” ailegatuko ginateke, ez gizarte sozialistara.

Mirandek ez du onhartzten, guztiok berdinak garenik, elkar errespetatu eta maitatu behar dugunik, batak bestea zapaltzerik ez daukanik (inori bere lanaren plusbalioa kenduz, esate baterako). Inor inori nagusitu ahal bazaio eta batak beste zangopean har baleza, ondo egiten du. Horixe egiten dute naturan beste izaki guztiek ere.

Ideal “igualitaristak” hinguigarri zaizkio Miranderi, demokratikoak nahiz sozialistak: nortasuna itotzen dute. Berdintasuna eta bakea eta harmonia dute jomuga; bizitzaren legea, ordea, borroka da. Eta borroka, bat nagusitzea eta bestea menpean erortzea da. Historiaren ikuspide guztiz dinamikoa dizu Mirandek. Darwinista trazakoa.

Borroka harmatua predikatzen lehenengoetakoa izan genuen Mirande.

Printzipiozko aukera antropologiko horrek, haseratik bertatik sozialismotik urruti jartzen du Mirande: “ni, apeztiar ez banaiz ere, eskuintiar naiz ene manneran, edo hobeki erraiteko “faxista”, jende ximpleek dioten bezala. Ezin dezaket beraz lanik egin euskaldunen edo euskaltzaileen artean sozialismuaren onerako”.

Ezin ahantz genezake, Miranderenetik gure situaziora dagoen alde. Guretzat, marxismoa, sozialismoa, borroka ideologiak dira. Miranderentzat konformismo ideologia bat gehiago ziren. Dotrina gisa, 1. dogmatika bat dutelako, ikasi egiten dena: bakoitzak bere barnetik pertsonalki sortzen ez duena, eta 2. oinarri igualitarista antinaturaletan finkatzen direlako. Organizazio gi-

sa: Alderdi sozialistak eta marxistak, beren bulegoekin eta aparatuekin, hierarkia zurruneekin eta obedientziarekin, eta beren erretorika aspergarriaz, pertsonen borrokaren espresio bizirik ez direlako, ahuleria kolektiboaren elkar asistentziarako ospitaleak baino.

Sozialismoa eta demokratis-moa judu-kristautasunaren produktua dira. Eta, Miranderen ustez, gizonaren kontrariak: ahulen eta ezinduen babesteko teoriak. Animalia gaixoen protekzio elkar-teak.

Pentsabide sozialisten eta demokratikoen oinarria, ahuleriaren ideologia da: zanpatuta dagoen gizagaixoak, ez baitu zapaltzailea zapaltzeko kemenik, ideologia bat asmatzen du: “gizon guztiok berdinak gara”, esaten du, “eta goiko hori ez da berdina”. “Goiko hori lapur bat da, ni zapalduaz dagoelako goian; nire plusbalioa harrapatzen du”, etab. Egiaz gizonak ez du holako aitzakia beharrik: ez du toleratzen inork oinpera dezan. Borroka egiten du, ez aitzakiak atera. Ahulak eta nagusi jartzeko gauza ez denak, behar ditu halako ideologiak. Kemenik berak ez baitu, kementsua difamatzeko ideologiak asmatzen ditu. Bera ezin da nagusi jarri eta berak ezin duena, ez dio besteari utzi nahi.

Gero, bakea eta errespetua eta berdintasuna predikatuz, demokratisismoak eta sozialismoak parean eta berdinean ezartzen dituzte ahula eta kementsua. Medokritatea inposatzen dute. Kementsuak ez dauka ahulak baino kementsuago izaterik. Kementsuak adina balio du ahulak. Denak berdinak.

MIRANDE ETA FAXISMOA

Har dezagun faxismoa indar historiko bezala, ez ideologia bezala:

Ipar Euskadin, faxismoa, aleman inbasio forman agertu zen. Mirandek uste du, ipar euskaldunek alemanekin bat egin behar zuketela, “Frantzia Euskaldungoaren etsaia eta Alemania, gurea ez, baina gure etsaiaren etsaia izaki”. Hobe zuten euskaldunek, Frantzia defendatzera joan gabe, alemanekin elkartu eta Frantziaren menpetik askatu.

Hego Euskadin, faxismoa, Francoren altxamenduan agertu zen Errepublikaren kontra. Miranderentzat, abertzaleen oker haundi bat izan zen, demokrazia defendatzea. Demokrasiak ez zien euskaldunei ezer eman; euskaldunek ez zeukaten zergatik demokrazia defendatu. Gainera, ikusia zegoen, Errepublikak erasoari ezin eutsiko ziola; abertzale demokratek hondamendira eramanez Euskadi, galduta zegoen kausa batean enpeinatuz eta galdu behar zuenaren alde alderdi hartuz... Faxistekin joan izan balira, irabazle irtengo ziren.

Miranderen faxismoa, lehen-lehenik eta aurrenik, abertzale-tasun inkondizional hori da. Mirandek ez zuen ikusten arrazoirik, euskaldunek zergatik errepublika frantsesak edo espainolak defendatu behar zituzten; edo berei kaltea baino ekarri ez dieten demokraziak; edo ezertarako balio ez duten printzipioak... Euskaldunarentzat lehen-lehenengo Euskadi dago; ez “demokrasiaren defentsa”. Demokrasiak ez baldin baditu berak defendatzen, euskaldunek ez daukate zergatik demokrazia defendatu.

Gero, Miranderen faxismoak esan nahi du, Euskadi askatzeko, izpiritu demokratikoak ez duela ezer balio. Indarra eta gogorkeria beharko direla. Euskadi askatzekotan, utzi beharra dagoela alde batera eskrupulu moralak eta demokratikoak. Politikan ez dago indarra beste moralik... “Sort-herriaren etsaiak/denak eho ditzagun”.

Lazkano Mendizabal